

1893-08-10

SENDER

Rasmus Christiansen

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

Date explanation:

Datering i brev

Sender's location:

Tjele

Mentioned people:

Alice Hannover

Viggo Pedersen

Johan Rohde

Erik Schiødte

Lauritz Zeuthen

Archive:

Den Hirschsprungske Samling

TRANSCRIPTION

Tjele d: 10 Aug 93

Kjære Hannover!

Forhaabentlig naar dette Brev
Dem inden De tager fra Kjøben-
havn. Jeg skriver for at sige Dem
min oprigtige Mening om Situa-
tionen som den har udviklet sig
at dømme efter Deres sidste Brev.

De maa se at faa Ende paa
det hurtigst muligt. Det er umu-
ligt at det kan blive ved at gaa
som det nu er gaaet hele Som-
meren, og det er dog for galt
om De efterhaanden selv gaar
helt til Grunde af misforstaaet
Hensynsfuldhed overfor Deres Kone,

[2]

som intetsomhelst Hensyn har taget
til Dem lige fra Konfliktens Begyndel-
se og til nu. Hele Deres Kones Færd
fra Begyndelsen og til Enden er det
eklatanteste Bevis paa den mest hensyns-
løse Egoisme som tænkes kan, enhver
af hendes Handlinger siden Konfliktens
Begyndelse er udelukkende præget
af Hensynet til egen Fordel, egen
Lyst, egen Bekvemmelighed og
Forfængelighed. Denne stadige Vigen
tilbage for Afgjørelsen, det er slet
ikke andet, tror jeg, end Forsøg
paa stadig at holde en Bagdør aaben
ad hvilken hun kan smutte hjem
igjen, hvis det skulde vise sig at
dette vilde være det behageligste
for hende. Desuden er hun ganske

[3]

blottet for al Moral og Pligtfølelse. At
tænke sig at hun uden Betænkning
har kunnet ofre et Samliv som det,

hun har levet med Dem i 5 Aar for et
Lune, en Kaprice, som først senere gaar
over til hensynsløs Lidenskab, det viser
at Kvinden, trods al Intelligens og al
ydre Politur, alligevel er et laverestaaende
og mindre udviklet Menneske end Manden.
En Mand tror jeg ikke vilde have gjort sig
skyldig i Sligt. Det lave i hendes Handle-
maade ligger netop i at hun véd at
De stadig holder af hende med alle hen-
des Fejl, og det benytter hun sig hensyns-
løst af til at holde Dem i en saadan
Tilstand at hun naarsomhelst kan opføre
Komedien med den angrende Synderinde
og derved paa ethvilketsomhelst Tidspunkt

[4]

efter at have trukket Deres Navn igjen-
men Snavset atter kan blive modta-
get med aabne Arme og faa Tilgivelse.
Men dette er uværdigt for Dem kjære
Hannover, og jeg vil betragte det som
en meget stor Ulykke for Dem, om
De virkelig i et svagt Øjeblik tog hende
tilbage igjen. Ikke engang almindelig
Taktfølelse har hun. Saaledes har jeg
igjennem en Maler som kjender Viggo
Pedersen, hvor hun bor, hørt at hun
ganske kynisk dernede har erklæret
i Forsommeren, at hun var bleven
kjed af sin Mand nu, men hun
vilde dog ikke ganske afbryde al For-
bindelse med han strax, fordi det var
"Synd", da han stadig holdt af hende.
Jeg har ikke tidligere villet meddele
Dem dette, fordi jeg syntes De havde
nok at bære i Forvejen, og jeg vilde
ikke gjøre nogetsomhelst for at influ-
ere paa Deres Selvbestemmelse med

[5]

Hensyn til Forholdet til Deres Kone.

Rygtet om at hun skulde være løben
bort med Hrr: K: er forsaavidt
ogsaa naaet herover, som jeg forle-
den til en Middag paa Tjele hørte
det af Direktør Bernhard Olsen,
som var i Besøg hos Kammerherren.
Han havde hørt det af Erik Schiødte.
Kjære Hannover! Jeg har nøje over-
vejet dette Brev inden jeg skrev det,
men jeg har ikke kunnet faa
andet ud af det end at det nu
var Deres min Pligt at gjøre alt
for at redde Dem ud af et Forhold
som allerede har stærkt forkludret
Dem, og som vil ende med helt
at ødelægge Dem. Jeg forstaar saa
godt at De trods alt endnu hol-

[6]

der af Deres Kone og kan være
svag overfor hendes Anger. Men
jeg tror ikke at der kommer noget
ud deraf, og jeg har ment at burde
tilsidesætte Hensynet til det Venskab,
som jeg har næret for Deres Kone
af for Hensynet til det Venskab jeg
nærer for Dem, og som er af betydelig
ældre Dato. Jeg tror at det nu
er paa Tide at det bliver sagt Dem
hensynsløst, hvordan Deres Kones
Opførsel har været imod Dem,
maalt med god gammelt hæder-
lig Moral og Respekt for det en Gang
givne Løfte. Er man ikke Slave
af sit Ord, saa bliver man det
let af noget andet som er meget
værre og ethvert rettænkende Menneske

[7]

maa absolut fordømme enhver Hand-
lemaade, som kun har Tilfredsstillelsen
af øjeblikkelig Lyst som Maal, uden

Hensyn til om man derved træder
andres Rettigheder fornær. Dette er nu
min Moral selv om den maaske
her paa Papiret tager sig mere spids-
borgerligt ud end den egentlig var
ment. — Mit Raad til Dem er at
saasnart De kan saa skal De se
af[sic] faa gjort de nødvendige Skridt
til Separationen, som De efter min
Mening kan gjøre med en god Samvit-
tighed, og saa skal De tage over til
Rohde, hvis De da kan komme
til at bo der. De skal da forsøge
saa vidt muligt at komme til Ro
der med et eller andet Arbejde indtil

[8]

hen i September, naar jeg er færdig
til at rejse saa følges vi ad over
Hamborg. De skal se at paa den
Maade gaar det meget hurtigere
og bedre end at gaa og kvæles læn-
gere med alle disse Pinagtigheder.
De maa gjerne lade Zeuthen læse
dette Brev, jeg tror at han vil give
mig Ret i hvad jeg her har frem-
ført angaaende Deres Forhold[.]

I Haab om at De snart maa
komme til Ro med en difini-
tiv Afgjørelse, slutter med venlig
Hilsen fra Deres hengivne
R. Christiansen

Tjeld 5: 10 Aug 93

Kjære Hannover!

Forkaaentlig naar dette Brev
Dem inden De tager fra Kjøben-
havn. Jeg skriver for at rige Dem
min oprigtige Blevning om Situa-
tionen som den har udviklet sig
at dømme efter Deres sidste Brev.

De maa se at faa Ende paa
det hurtigst muligt. Det er immen-
ligt at det kan blive ved at gaa
som det nu er gaaet hele Sam-
men, og det er dog for galt
om De efterhaanden selv gaar
kelt til Grunde af misforstaaet
Hensynsfildhed overfor Deres Kone,

som i det samhelst Kæmper har taget
til Dem lige fra Konfliktens Begyndelse
og til nu. Helt som Kæmper, fordi
fra Begyndelsen og til Enden er det
ekstremeste Boris paa den mest konge-
lige Egoisme som tænkes kan, enhver
af hendes Handlinger inden Konfliktens
Begyndelse er videlyst kendt præget
af Kæmpet til egen Fordel, egen
Lyst, egen Betnemmelighed og
Forsængelighed. Denne stadig Stigen
tilbage for Afjævelsen, det er det
ikke andet, tror jeg, end Forsøj
paa stadig at holde en Bagdør åben,
ad hvilken hun kan smutte hjem
igjen, hvis det skulde vise sig at
dette vilde være det behageligste
for hende. Desuden er hun ganske og derved paa et hvilket som helst Tidspunkt

klædt for at Moral og Bytplekse, at
tænke sig at hun inden Betænkning
har kommet afre et Samliv som det,
hvilket har levet med Dem i 5 Aar for et
Linné, en Kaprice, som først senere gik
over til Kæmpens Lidenstret, det viser
at Kvinden, trods al Intelligens og al
gode Palatin, alligevel er et lavere staaende
og mindre vidvækket Menneske end Manden.
En Mand tror jeg ikke vilde have gjort sig
skyldig i Stigt. At lave i hendes Handle-
maade ligger netop i at hun ved at
de stadig holder af hende med alle hende-
des Fejl, og det begynder hun sig Kæmpen
løst af til at holde Dem i en saadan
Tilstand at hun nærmest kan opføre
Komedien med den angrende Sjælsbrude
for hende.

efter at have trykket Pæres Navn igjen
nem Insaaset atter kan blive modta-
get med aabne Arme og faa Tilgivelse.
Men dette er uverdigt for Dem Ejers
Hannover, og jeg vil betragte det som
en meget stor Ulykke for Dem, om
De virkelig i et worst Øjeblik tog hende
tilbage igjen. Ikke engang almindelig
Tartfølelse hos hende. Saaledes har jeg
igjennem en slægt som Ejende Viggo
Pedersen, hvor hende bor, hørt at hende
ganske kejsende dernede har erklæret
i Forsamlingen, at hende var bleven
kjed af sin slægt nu, men hende
ville dog ikke ganske afbryde al For-
bindelse med ham strax, fordi det var
"Synd", da han stadig holdt af hende.
Jeg har ikke tidligere villet meddele
Dem dette, fordi jeg syntes De havde
nok at bære i Forvejen, og jeg vilde
ikke gjøre noget som helst for at influ-
ere paa Pæres Selbestemmelse med

Henngn til Forholdet til Deres Kone,
Begynt om at min skulde være løben
bort med Hrs. K: er forsaavidt
ogsaa naaet herover, som jg forle.
dels til en Middag paa Tjelle hørte
det af Director Bernhard Olsen,
samt var i Berøj hos Kammerherren.
Han havde hørt det af Eri's Schiødt.
Thore Hammer. Jg har nøje over-
vejet dette Brev inden jg skrev det,
men jg har ikke tænnet paa
andet id af det end at det nu
var ~~for~~ min Pligt at gjøre alt
for at redde Dem id af et Forhale
som allerede var stærkt fortvilet
Dem, og som vil ende med helt
at ødelægge Dem. Jg forstaa saa
godt at De trods alt endnu hol,

der af Deres Kone og bare være
sag overfor hendes Anger. Men
jeg tror ikke at der kommer noget
ud deraf, og jeg har ment at bære
tilsidesætte Henryk til det Venstreb,
som jeg har været for Deres Kone
~~for~~ Henryk til det Venstreb jeg
måtte for Dem, og som er af betydelig
aldre Værd. Jeg tror at det nu
er paa Tide at det bliver sagt Dem
henryksløst, hvorde Deres Kones
Opførsel har været imod Dem,
maalt med god gammel^{for} heds
høj Moral og Respekt (det er gang
gjerne Løfte). Er man ikke Slave
af sit Ord, saa bliver man det
let af noget andet som er meget
være og uthvort rettaende Menneske

man absolut fordoimne en hver Hand
lemasde, som kun har Tilfredsstillelsen
af gjælbiligt Løst som Maal, inden
Henryk til om man derved træder
andres Rettigheder for nær. Dette er min
min Moral selv om den maaske
her paa Papiret tages sig mere spids,
borgeligst ind end den egentlig var
ment. — Det Raad til Dem er at
saa snart De kan saa skal De se
af paa gjort de nødvendige Skridt
til Separationen, som De efter min
Mening kan gjøre med en god Samvitt.
highed, og saa skal De tage over til
Rokke, hvis De da kan komme
til at bo der. De skal da forsøge
sa vidt muligt at komme til Ro
der med et eller andet Arbejde indtil

hen i September, naar jeg er færdig
til at rejse saa følges vi ad over
Hamburg. De skal se at paa den
Maade gøre det meget hurtigere
og bedre end at gaa og kveles læn-
gere med alle disse Pimagtigheder.
De maa gjerne lade Leithen lase
dette Brev, jeg tror at han vil give
mig Ret: hvad jeg her har frem-
ført angaaende Deres Forhold.

Jeg haab om at De snart maa
komme til Rø med en defini-
tiv Afgjørelse, slutter med venlig
Hilsen fra Deres hengivne

R. Christensen